

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Темур УБАЙДУЛЛО

СОҲИБҚИРОННОМА

(Давоми. Боши газетанинг ўтган сонида).

САМАРҚАНД КИССАСИ

Вуждимга ҳайрат солади,
Кўкка бўйин чўзган минорлар,
Юрагимга ҳайрат солади,
Минорлардан боқсан мөъмнорлар.

Юрагимга ҳайрат солади,
Тирик тарих азм Самарқанд.
Юрагимга ҳайрат солади
Битилган тош назм Самарқанд.

Бир томонда турар Гўри Мир,
Бир томонда Шоҳиздинга бор.
Касри олий — авабий умр,
Бир томонда Тиллакор, Шердор.

Нече-нече асрлар мағур,
Вакти у ўзики келади,
Ҳар кўчадан чехрасиди нур,
Соҳибқирон чиқиб келади.

Самарқандинг ҳар кафт тупроғин,
Афодагига, кўзларинга сур.
Шу замонда қалбин аргоди,
Мехрин тўккан бобомиз Темур!

Нече-нече авлодлар ҳар пайт,
Ҳайратларга тўйсан дам бўнда,
Ҳар бир нахса табарурк бир пайт,
Етти иқалим сехри жам унда.

Тугамайди ҳайрат ҳеч қачон,
Бани башар нигоҳ отади,
Ҳар бир гиштағи назар солган он
Кўзларнда ҳайрат қотади.

Бўнда жамандир минглаб кўзларнинг
Тўклини нур — кутубу зиёси.
Бўнда жамандир узув сўзларнинг
Энг улуғи — меҳрғеси.

Лойин қорған қай баҳти инсон,
Кайси уста чизган тархини.
Олти юз йил тинмайди одам
Баён айлоб юран шархини.

Айланади ҳархи кажрафтор,
Самарқандим, сен бўй омонда.
Бўлгай сенса ҳамишишак ёр
Ҳайрат сўз ёргу жаҳонда.

Махе этажак шу сўз бизларни,
Яхирлар бор ҳақиқатини.
Ҳали қочна ҳайрат, дўстларни,
Кутуб турар ўз наобатини.

Шу сўз алл олондек мағур,
Вакти сарҳадни ўзиқи келади.
Ҳар гўндан юзлариди нур
Соҳибқирон чиқиб келади.

Бирга-бирга одимлар тақрор,
Ҳар бир сўзга осганча қулоқ.
Юрагиз қайнай ифтихор:
«Биз курдирган биноларга боқ!»

Аён бўлур шунда инсонга
Кудратимиз қанчалар улуг!»
Ҳар тонг боқиб қўёл томонга,
Самарқандим этади қулуқ!

ЮЗМА-ЮЗ ДИЙДОР

КИССАСИ

МЕН:
Аркадарда кечган сарвашк тантана,
Ўйнан ёзилалар қадаб ғултожни
Бечора қабиба қалсир кўртана:
Қачон тугар экан бадбахт мұхтожлик...

...Ўтмиш достонларин ўқидим шундоқ,
Қайсики салтанат — унда зулм, даҳшат.
Ўқидим, ўқидим мен бошонад-оёқ,
Саволлар туғылар дилда қатма-қат...

...Ҳайратда колганиман, ақлу ҳушум лол,
Ловулааб ёнди қай шахри азим?
Каерег келдим мен? Нима гап? Не ҳол?
Оловни қўшилиб кетгудек ўзим.

Дод-фарёд келади юрагиз эзб,
Ҳар кўча, ҳар бир уй, деворлардан ҳам.
Тошлар аро кўз ёш тушандек сизб,
Ҳаттоғи минге ёшли минорлардан ҳам.

Мөнгарлар кўлида бунёд бўлган гул,
Азим шахар бугун чуғиқ вайронга.
Не нақшинигорлар — ҳуҷувчина кул
Ҳаттоғи фалак кезган қўёш ҳайрони.

Қўзинингда қақан, голиқ, музофар,
Амирим, борасиз от сурғи мағур.
Лашкери салтанат қозонди зафар,
Қалиқ гилюғида қарқарайди нур...

СОҲИБҚИРОН:
Бўтам, хотирингиз мазуҳ парнишон,
Ҳуқми олийнинг — мени ғёз одам.
Паздинизда доим бермайин олон,
Ур-сурлаар ичада тошганиман ором.

Сиз шундоқ билгайсиз мени эй, ўзлон,
Сиз шундоқ берсансан «холас» бир бахо.
Аммо ким қалбимга боқсанни замон,
Ўндан тошажасидир ўзга бир дунё.

* Тузукларни ўқиб олмабсиз таълим,
Хашни ошин ер, ёмон боинин.
Тизайсиз не учун ҳар лаҳза узим,
Аммо баласизми тўккан ўшимни?

Тонггача тангридан сўраб ғуноҳи,
Бедорлик домиди қўйиб-енгайман.

Тўққиз бора мени алдаган зотлар,
Ҳўдан алдамас деб айтаби ким?!
Караманд юз ўғирган ул бебунёллар,
Ғазабимга дучор бўлганнди балким?!

Лашкаридан олдин етган хатларим,
Егизга бўлтилкини тақлиф этганман.
Кимки ёз узатса, айтисх шартларим,
Шахрини чептаб ўтиб кетганман.

МЕН:

Ўша болалидан ўқиганин шул,
Билганин — сиз тошқал, берам ҳисон.
Ёғон тарислардан хонам кўйидику.
Бугун афсусларим туғамас бир оҳ.

Сўзланг, не маънода висол ва фирок,
Недор ахир масаси қилин тутмакдан?
Нечун майдон ичра сурб аргумок,
Беадад ўйларни босиб ўтмакдан

СОҲИБҚИРОН:

Егайлар келсалар ҳаммина галиб,
Биринчи қурбонлар бўлганнди китоб.
Олими фузало қетган бош олиб,
Енгсан ўз шадарга айлаган итоб.

Жони ширин кимса ёғга эшиб бош,
Унинг ўрзини тутган ҳаммина.
Ўз ҳалини таризда атаган авоби,
Егизга мақташдан қўлмай андиша.

Мендан сўнг салтандан бўлганнди пора,
Қайсидар ёғийлар бўлган ҳўжирон.
Балки зулм остида тоғмайин чора,
Тиллар ҳам боғланган эҳ, қанча замон.

Сўрадингиз, айтай бир неча калом,
От миндим, дилимда орзулар қат-қат.
Жаҳон ичра буюк деб қозонса ном,
Порласа юлдуздек туркни маъмалат.

Эчичлар юборсан, эчичлар келса
Бисалар Турон деб атаган юртни.
Буюк салтантам-абадий қосла.
Сўндиримаса Алоҳа мен ёққан ўтни.

Гоҳида ёсларнинг қирқдим ўйларин,
Түгуз, ғўхтамишлар томдидар қархим.
Гоҳ ҳарбу зарб билан ўтди ўйларим,
Гоҳ шахчарлар тикил өчилди баҳрим.

Қайга бордим — дастлаб пишларни
томдид, Хоки пойларини айладим тавоб.
Мақбаралар қўрдим, тупроғин ўйдим,
Зори гуноҳимга тошсан деб савоб.

Неки бузилган бор — қўрдим қайтадан,
Янгини сира ҳам чопиб ўттамадим.
Аммо лекин, бўтам, тагин айтаман,
Ёғончи, хонга шафқат этимадим.

Лашкар серваноат бўлди, серсаб,
Талон-тарожлардан тийди ўзин.
Ҳалинг ўйлан дег бергандан фармон
Икки қиммасидилар айтган сўзимни.

Турон деб яшадим, чекдим риётат
Ватан деб шамолдек югурудим, елдим.
Олти юз йил ҳажар тугар тушаб, нюхот
Ҳалқимнинг пошига ташимга келдим.

МЕН:

Ҳар нега керакдир эй, соҳибқирон,
Айтинг, сўзининг борми исботи?
СОҲИБҚИРОН:

Эшигтан бўлсангиз керак, ўз ўзон,
Бир шахарга кирдик нақ саҳар пайти.

Дарвоза устига ёғилганди нок,
Шигъя ҳосиланди букилиб шоҳи.
Барини санадим, хўш, қанчалар пок,
Очкўз эмасмикан билай, синоҳим.

Сўнгни гавон киргач шу лаҳза шитоб,
Чопарим ўйладим: бил, не синоат?!

Дона узимлаб мевадан, ёраб,
Ёраб, нақварларда шунча қонаот!

МЕН:

Фоят таъсирларидан айтган сўзиниз,
Вале амал қилингизни ўзиниз?

СОҲИБҚИРОН:

Албатта!
Не ишини қилисан имтиш.
Шарнати аҳомиин ташиман таҳкам.

Адомлар юзидан ўтди ўтмадим бир бор,
Әгасини тоғнида келишади.

МЕН:

Йўқса нечун ахир қўйлар сизнинг —
Номининг тилга ололмай келдик?!

СОҲИБҚИРОН:

Бунга энди айбор асло мен эмас,
Бунга айбор, бўтам, кўйиң юракар.
Юрт шахса, шавқни, тархни эмас,
Бир ҳону чотин ё амал қареклар.

Яширмадим мана бору ўйланини,
Кай фемлимдан топдим шараф-шонини.
Ёғига ўйладим сўнги ўқимини
Ҳалқимга топдим бурда ионинни.

МЕН:

Тариха завол ёйк, тарих ўлмасидир,
Тариха бўлмагас корани чалаб.
Тарихдан топсаннане бахти кўлмасидир,
Чўе бўлса ўчади кетин кула.

Она ҳалқим деб, шуҳрати деб,
Юрт туздим аямай ҳамто жонини.
Истайман орзуга тўла юрагим,
Қўрсаидим шу портинг шараф-шонини.

(Давоми бор).

Биз ҳуқукий давлат қуриш ўйлардан бормоқдамиз. Фуқаролари конуни писанд қилмайдиган давлат ҳуқукий давлат ҳолмади. Давлатномидан иш кўрувчи мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади. Агар тегиши органлар ёки мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади, зоруриларни таҳтилашади. Агар тегиши органлар ёки мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади, зоруриларни таҳтилашади.

Биз ҳуқукий давлат қуриш ўйлардан бормоқдамиз. Фуқаролари конуни писанд қилмайдиган давлат ҳуқукий давлат ҳолмади. Давлатномидан иш кўрувчи мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади. Агар тегиши органлар ёки мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади, зоруриларни таҳтилашади.

Биз ҳуқукий давлат қуриш ўйлардан бормоқдамиз. Фуқаролари конуни писанд қилмайдиган давлат ҳуқукий давлат ҳолмади. Давлатномидан иш кўрувчи мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади. Агар тегиши органлар ёки мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади, зоруриларни таҳтилашади.

Биз ҳуқукий давлат қуриш ўйлардан бормоқдамиз. Фуқаролари конуни писанд қилмайдиган давлат ҳуқукий давлат ҳолмади. Давлатномидан иш кўрувчи мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади. Агар тегиши органлар ёки мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади, зоруриларни таҳтилашади.

ФУҚАРОПАРНИНГ ДАҲПСИЗ ҲУҚУҚЛАРИ

Конун ва жамият

Биз ҳуқукий давлат қуриш ўйлардан бормоқдамиз. Фуқаролари конуни писанд қилмайдиган давлат ҳуқукий давлат ҳолмади. Давлатномидан иш кўрувчи мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади. Агар тегиши органлар ёки мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади, зоруриларни таҳтилашади.

Биз ҳуқукий давлат қуриш ўйлардан бормоқдамиз. Фуқаролари конуни писанд қилмайдиган давлат ҳуқукий давлат ҳолмади. Давлатномидан иш кўрувчи мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади. Агар тегиши органлар ёки мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади, зоруриларни таҳтилашади.

Биз ҳуқукий давлат қуриш ўйлардан бормоқдамиз. Фуқаролари конуни писанд қилмайдиган давлат ҳуқукий давлат ҳолмади. Давлатномидан иш кўрувчи мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади. Агар тегиши органлар ёки мансабдор шахсларнинг ўзлари ҳам қонунларни тўғрилашади, зоруриларни таҳтилашади.

Биз ҳуқукий давлат қуриш ўйлардан бормоқдамиз. Фуқаролари конуни писанд қилмайдиган давлат ҳуқукий

